

Kaunis, kuid keerukas mugul-säraõis

Mida teha suveks õue istutatava mugul-säraõiega, millele on talvel toas õienupud peale tulnud?

Vastab

JAAN METTIK

Mugul-säraõis (*Polianthes tuberosa*) ehk rahvapärase nimega tuberoos kuulub ammutuntud toa- ja lõikelilled hulk. Samas, Eesti laiuskraadil pole ta kunagi olnud kuigi laialt levinud. Põhjus on väga lihtne – kuna meie kliimas jääb talle enamasti vajaka nii soojusest kui valgusest, pole tegu mitte kõige usaldusväärsema regulaarselt õitsejaga.

Oma rolli mängib selles suhtelises ebapopulaarsuses ka taime süstemaatiline kuuluvus. Mugul-säraõis kuulub botaaniliselt agaaviliste hulka – kunagi kandis ta isegi ladinakeelset nimetust *Agave polianthes* – ning ta õitsenud sibul sureb pärast õite närbumist.

Tõsi küll, taim annab enne surma sibulakannal rohkesti tillukesi tütersibulaid, kuid nende õitseealiseks kasvatamiseks kulub vähemalt kolm aastat hoolt ja vaeva. Sageli soovitatakse põhjamaistele aednikele äraõitsenud taimed lihtsalt minema visata ning osta uued, õitsemisealised tuberoosisibulad.

Kuidas käituda keset talve õitsemise kippuvate tuberoosidega? Toimige nagu ratsuritähena. Istutage

Mugul-säraõis on vana tuntud toailiil.

sibulad pottidesse, väga hästi sobib mõni hea veeläbilaskvusega, näiteks kaktustele mõeldud mul-lasegu. Kastke taimi ettevaatlikult ning tõstke oma kodu kõige valgemasse kohta kasvama ja õitsema.

Kui õied on närbunud ning otustate taimede edasi kasvatamisest loobuda, visake nad minema. Kui tahate mõne aasta pärast aga omakasvatatud sibulate õitsemist nautida, kasvatage taimi edasi.

Hoidke potte endiselt kõige valgemas paigas, kastke ettevaatlikult ning andke taimedele kord paari nä-

Sibulakannal on rohkesti tillukesi tütersibulaid.

dala jooksul mõnd õitsvatele toataimedele mõeldud kompleksväetist. Suveks võib potid õue tõsta või taimed suisa peenrassa istutada.

Sügisel enne külmade saabumist tooge potid tuppa (peenralt kaevake taimed üles) talvituma. Ideaalne talvitustemperatuur on u 10°, sellel ajal taimed vett ei vaja.

Kevadel uue kasvuperioodi saabudes istutage sibulad ümber ning kasvatage neid nagu möödunudki aastal. Kui soovite taimi aias näha, oodake sibulate õue istutamiseks kuni öökülmaohu möödumiseni.

UUDIS

Maiuspalad taimeküttidele

Inglise seemnefirma Johnsons sari "World Botanics" neile, kes otsivad midagi erilist. Hansaplanti aian-duskeskuses jäid silma järgmised.

■ Sale preeariari (*Bouteloua gracilis*) on dekoratiivne lühiealine püsik, mille õisikud hõljuvad "sää-separvena" madala peenelehelise puhmiku (30 cm) kohal.

■ Peruu pruudisõle 'Red Spider' väikesed õrnad õied on hoopis

teistsugused kui "ta-valistel" tsinniatel (kõrgus 75 cm).

■ Pisikeste ilukurki-de (ei kõlba kahjuks süüa) põnev segu, väädid katavad peen- ra või võreseina ki-irelt kauni vaibaga.

■ Pusani elulõng ehk pusani mä-gilõng (*Clematis chiisanensis*) 'Ko-

rean Beauty' on kiirekasvuline püsik, õitseb juba esimesel suvel, kui taimed varakult ette kasvatada.